

KATEDRA ŽURNALISTIKY
Posudek na bakalářskou diplomovou práci

Autor/ka:
Michaela Sasová

Titul (česky + anglicky):
Čtení jako fenomén v době nových médií
Reading as a Phenomenon in the Age of New Media

Vedoucí práce: doc. PhDr. Peter Valček, PhD.
(nevyplňuje oponent/ka)

Oponent:
(nevyplňuje vedoucí práce)

Hodnotící kritéria	% podíl na celkové známce	hodnocení
Znalost literatury k tématu:	10%	1
Vymezení tématu a formulace cílů práce:	15%	1
Použití relevantních zdrojů a dostatečný počet odkazů; správně vedený vědecký aparát:	5%	1
Logická výstavba práce a strukturace textu:	10%	1
Volba a použití adekvátní metodologie:	15%	1
Dostatečná analýza problému:	15%	1
Ucelené shrnutí výsledků práce a korektně formulovaný závěr:	20%	1
Jazyková úroveň textu (stylistická a gramatická):	10%	1
Celkové hodnocení před obhajobou:		1

Do tabulky se wpisují **celá** čísla od 1 do 4, přičemž 1 = výborně, 2 = velmi dobře, 3 = dobře, 4 = nedostatečně. Výsledné hodnocení, které tabulka na základě vepsaných hodnocení sama sečte, převedte do navržené klasifikaci dle platné **klasifikační stupnice** (1 = A; 1,5 = B; 2 = C; 2,5 = D; 3 = E; 4 = F) a vepište do řádku níže.

Navrhovaná klasifikace před obhajobou:	A
---	----------

Témata a připomínky pro obhajobu, průběh obhajoby:
(je nutno vyplnit pro kvalitní přípravu na obhajobu; počet témat a připomínek rozšiřte podle vaší potřeby)

Cítí-li vedoucí práce či oponent/ka potřebu vyjádřit se k práci či k průběhu obhajoby verbálně, nechť tak prosím učiní zde:

Předložená BDP Michaely Sasové patří k nejlepším bakalářským pracím, které jsem vedl, resp. oponoval, a to i v kontextu česko-slovenském a dlouhodobém (univerzitní pedagogické činnosti se věnuji více než 15 let).

V rámci teoretických východisek svých analýz a úvah autorka v úvodu BDP jedinečným způsobem teoreticky rozvíjí vědecký odkaz světoznámého ruského antropologa Borise Fiodoroviče Poršněva, totiž, jak píše autorka (s. 11): „*psychologický problém obrazů, jak ho ve své antropologické interdikční hypotéze nastiňuje. Konkrétně jestli se [u původních obrazů/jeskynních maleb člověka – P. V.] jedná o zárodek umění nebo písma.*“ Kdyby to bylo písmo, cituje autorka Poršněva, „*bylo by to »písmo«, předcházející »ústní řeč«: realistická zobrazení mizí s rozvojem řečově-myšlenkové činnosti fosilních lidí na konci paleolitu, v mezolitu a neolitu.*“

Tento závěr souvisí s Poršněvovým konceptem **diplastie**, kde „*diplastie je neurologický, či psychický, pouze člověku vlastní fenomén ztotožňování dvou prvků, které se současně absolutně navzájem vylučují*“. Podle Poršněva totiž známé neolitické malby „[...] umožňovaly dotýkat se unikajícího zvířete, i jeho zachování naživu, jestliže bylo uloveno a snědeno“ (BDP, s. 11).

Mimořádně kreativně, a na „začátečnicki“ (v teorii médií) přesně, pak na bázi poršněvovských výzkumů autorka BDP osvětlila původ lingvisticko-kulturního fenoménu, zvaného syntagma. Cituji autorku: „*S diplastii je spojen také vznik syntagmatu, tedy dvou prvků stejné modality, které se vyznačují navzájem souvisejícími zvukovými nebo předmětnými signály. Tento vzájemný vztah slov a věcí tvoří lineární, řetězovou promluvu, například souvětí nebo frázi, kdy rovina výroku je korelovaná obsahovou rovinou*“ (s. 11).

Díky této vlastnosti – diplastického systému uvnitř starších vrstev mozkové architektury člověka – mohlo později, píše autorka, vzniknout „*ideografické písmo* (ideogramy), které se vyvinulo z piktografů, ovšem až po překonání poršněvovského interdikčního stavu paleolitické komunikační kultury [...]“ a až pak také mohlo dojít „*k fonetizaci písma*“ (s. 13).

V uvedeném kontextu je nutno číst i všechny další historiografické poznámky ke vzniku různých typů písma v BDP Michaely Sasové.

V tomto, *hlubinném* kulturním kontextu jsou však umístěny také autorčiny **analýzy dat** o vývoji čtení v kultuře naší. Data nesbírala sama. To by bylo, v rozměrech bakalářské závěrečné práce, dokonce nenáležitě.

Navzdory určitému hiátu mezi teoretickou částí práce a analýzou dat o čtenosti tisku a internetu v ČR vysoce oceňuji výběr kvantitativních dat o čtenosti tisku z několika odborných zdrojů (Median, GfK Praha, STEM/MARK) **podle přesně definovaného klíče**: „*Novinový vzorek tvoří 2 výhradně bulvární média (Blesk, Aha!) a 4 seriózní média (Mladá fronta Dnes, Právo, Lidové noviny, Hospodářské noviny). Výběr doplňuje zastoupení regionálního periodika (Deník), které nám může poskytnout zajímavé srovnání. Časopisecký vzorek tvoří rovněž 7 titulů skládajících se z různých kategorií. Dámskou část titulů zastupují týdeník Vlasta a měsíčník Marianne, výhradně mužský titul je zastoupen měsíčníkem Maxim, zájmové tituly tvoří měsíčníky 21. století a National Geographic, týdeník Reflex. Vzorek doplňuje čtrnáctideník ABC, který je určen převážně pro děti a mládež.*“ (s- 36)

Data diplomantka získala z veřejně dostupných ročních zpráv *Media projekt* (z výzkumů prováděných vždy od 1. ledna do 17. prosince daného roku). (s. 36)

Stejnou analytickou technikou (mravenčí prací), s využitím precizních dat *Gemius S. A.*, sesbíraných ve spolupráci se společností *Mediaresearch*, vypracovala diplomantka řadu tabulek a grafů, které ji opravňují k tvrzení, že čtenost internetových portálů kontinuálně roste (graf na s. 41), což – v korelaci s obecně známou krizí prodeje tisku – zároveň opravňuje k závěru (s. 21): „*čtenářství v tradiční formě pomalu zaniká*“.

Doporučení k obhajobě:

Bakalářská diplomová práce **je doporučena** k obhajobě, pokud celková známka před obhajobou **není horší než „dobře“**.
(K řádku není třeba nic doplňovat.)

Nedoporučení k obhajobě:

Bakalářská diplomová práce **není** vedoucím či oponent/kou **doporučena** k obhajobě, pokud celková známka před obhajobou **je horší než „dobře“**.

Vedoucí či oponent/ka musí nedoporučení k obhajobě slovně odůvodnit.

Podpis vedoucího práce (jen v tištěné verzi):

Podpis oponenta (jen v tištěné verzi):

Poznámka pro studenta/ku:

Pokud **nedoporučují** bakalářskou diplomovou práci k obhajobě **oba** hodnotící posudky, **obhajoba se nekoná**.

Pokud **nedoporučuje** bakalářskou diplomovou práci k obhajobě **pouze jeden** hodnotící posudek, student/ka **má právo se obhajoby zúčastnit**.